

Şiir Kritik

– Lütuf VELİ · 12 Nisan 2012

DEĞMEZ

Olmuyor işi olmazsa dayısı
Sonzamanda artı kutup ayısı
Büyüse gelişse at yavrusu
Gümüştten ayara değmez

Seçimlerde gezer merzifon eşeği
Seçim sonrası parayla doldurur döşeği
iki kelime edemez bakan olur falanın yavşağı
halktan değere deymez

Gürkan Koç

Şiir şekil olarak bir kararsızlığı resmediyor sanki. İlk iki dizede heceye yönelen şair sonraki dizelerde bu uyumu kaybetmiş ya da kendi isteğiyle düzensizliği resmetmek istercesine serbestte yönelmiş...Ancak dilindeki uyum kafiyeleniş ve söyleyiş olarak heceye yöneldiğini göstermekte bizlere...Bir taşlama,hiciv özelliği olan;Ülkemin siyasi geçmişini ve bürokraside siyasetin ne menem etkisi ve yetkisi olduğunu adeta haykırmış şair.

Ülke gerçeği her dönem her zaman ülkem insanını mutsuz etmiştir .Malesef bu ülkede işi ehline vermek yerine adama göre iş yaratılmaktadır.İşte şair daha ilk dizelerde bu gerçeği birazcık kaba bir lisanla olsa da

Olmuyor işi olmazsa dayısı
Sonzamanda artı kutup ayısı

Bu dizelerdeki teşbihlerle çıplak bir şekilde ortaya koymakta...Dün bu böyleydi bugün de malesef böyle...Torpil,dayı bulmak ,dayısı olmak malesef doğu toplumlarının bir gerçeği...Bu gerçek yüzyıllardır bir çok şairi isyan ettirmiş ve şiirlerinde dile getirmelerine neden olmuştur.Bunun e3n çarpıcı örneğini Fuzuli'de""Şikayetname"de""görmekteyiz. Evkaf vakfından adına bağlanan maşı alabilmek için günlerce oyalanan bugün git yarın gel denilen Fuzuli İşte bu mektubu yazmıştır...Pek çoğumuzun diline pelesenk olan o dizeler ""Selam verdim rüşvet deyü almadılar"" kimsesizliğin ve ülkede rüşvetin ne boyutlarda olduğunu göstermesi açısından önemlidir...Malesef günümüzde değişen bir şey yok sadece bu ilişkilerin ,kirliliğin boyutları değişmiştir belki de.Şairin dediği gibi kutup ayılarının sayısını arttırmaktan öte bir şey yapılmadı yapamadık...

Bir zamanlar bu ülkeyi yöneten bir başbakanımız vardı Ülkücüleri sevmez dahi birlikte iktidarın bir ucundan tutarken bile eşi ağzıyla bize küfreden...Onun tuttuğum ,sevdiğim bir sözü vardı o zamanlar belki anlamadığımız ya da sevmediğimiz için itici gelen...""Bu düzen değişmeli ""derd.Galiba yeni yeni anlıyoruz ki gerçekten değişmesi gereken bir sistem düzen var asırlardır ülkemizin üzerinde çöreklenmiş...O düzen ülke yönetimine her dönem hakim olan rüşvet ,dayı ...hamiline yazılmış vekil kartları,kısaca işe göre adam değil adama göre iş yaratan bürokrasi çarkı ,zihniyeti anlayışı."

Yalnız şiirin birinci dördütlüğünün ikinci bölümdeki mısralarla şair neyi kastetmiş biraz muallakta kalmış gibi...

Büyüse gelişse at yavrusu
Gümüşten ayara değmez

Burda verlen teşbihteki at yavrusu yavruları acaba sahipsiz ,kimsesiz insanlar mıdır ki son dizıyla öyle olduğu anlaşılıyor...Dayısı olmayan,hamiline kart yazılmamış insanlar ne kadar ehil olsalar da bir değerinin olmayacağı düşüncesi sanırım şairin karamsarlığının yansıması olarak karşımıza çıkmaktadır...İlk dizeleri tamamlayan bir özellik olarak karşımıza çıkan bu dizelerde ümitsizliğin ,karamsarlığın insanlara yansımasıdır diyebiliriz.

Seçimlerde gezer merzifon eşeği
Seçim sonrası parayla doldurur döseği
iki kelime edemez bakan olur falanın yavşağı
halktan değere deymez

Şiirin son bölümündeki dizelerde başta belirttiğimiz teşbihlerin biraz daha ağırlaştığını göstermekte...Biraz kızgınlık belki öfkenin şiire yansıması olarak günlük konuşma dilindeki amiyane benzetmelere dönüşmüştür.Özellikle seçim zamanı milleti binbir yalanlarıyla kandıran siyaset cambazlarının asıl amaçlarının kendi zenginliklerine zenginlik katmak olduğunu vatan millet düşüncesinin ,ülkenin kalkınması insanlara aş iş söylemlerinin boşluğu belki de

""Seçimlerde gezer merzifon eşeği
Seçim sonrası parayla doldurur döseği"" bu iki dize çok güzel anlatmaktadır...Şiirin bütününe hakim olan duygu eleştirel bir gözle ve gözlemlenerek kaleme alınmış ...Bu ülkemın kanayan yarası ve bir gerçeği...Şairin şiirinde çıplak gerçekçiliği fazlaca sanata bulaştırmadan halkın bakış açısıyla aleni ifşa ettiğini görmekteyiz... ŞİİRDE OLUMSUZLUK OLABİLECEK İKİ HUSUS VARDIR Kİ BİRİNİ DİL OLARAK DİLE GETİRMİŞTİK BİR DİĞERİ İSE İÇERİĞİN KISITLI VE KISIRLIĞINDAN BAHSETMEK MÜMKÜNDÜR...oYSA ÜLKEMİN BU GERÇEĞİNİ DAHA FARKLI BAKIŞ AÇILARIYLA anlatabilirdi şairimiz..Her haliyle alkışlanacak güzel bir şiirdi .Kutlarım şairini